

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 විශාලනය කළ මතය

අම්බුළුවාව දිසානායක මුදියන්සේලාගේ ජයරත්න ආගමික මධ්‍යස්ථානය සහ ජෛව විවිධත්ව සංකීර්ණ භාර අරමුදලේ 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශය ශුද්ධ වත්කම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශන සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශය, 2009 අංක 44 දරන අම්බුළුවාව දිසානායක මුදියන්සේලාගේ ජයරත්න ආගමික මධ්‍යස්ථානය සහ ජෛව විවිධත්ව සංකීර්ණ භාර අරමුදලේ පනත, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(3) ව්‍යවස්ථාව සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

අරමුදලේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි. මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවල වැදගත්කම හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් හා උචිත විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමට මා හට නොහැකි විය.

1.2 විශාලනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විශාලනය කළ මතයක් පල කරනු ලැබේ.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාශ්වයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, අරමුදල අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය අරමුදල ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා අරමුදල අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

අරමුදලේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, අරමුදලේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පවත්වනු ලබන විගණනය මත පදනම්ව අරමුදලේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ වගකීම වේ. කෙසේ වුවද, මතය වියාවනය සඳහා පදනම කොටසේ විස්තර කර ඇති කරුණු හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් හා උචිත විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට මා හට නොහැකි විය.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) පසුගිය වර්ෂයේ ලෙජර් ගිණුම අනුව කෙරීගෙන යන වැඩවල අවසාන ශේෂය රු.29,766,783 ක් වුවත්, සමාලෝචිත වර්ෂයේ එම ලෙජර් ගිණුමේ ආරම්භක ශේෂය රු.13,173,154 ක් ලෙස රු.16,593,629 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණු අතර , ලෙජර් ගිණුම් අනුව කෙරීගෙන යන වැඩ ගිණුමේ වර්ෂයේ අවසාන ශේෂය රු.17,015,762 ක් වුවත්, එය මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ රු.15,953,517ක් ලෙස රු.1,062,245 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	වර්ෂය තුළ නිම වූ ප්‍රමාණය නිම වූ ගිණුමට මාරු නොකිරීම හේතුවෙන් මෙම තත්ත්වය ඇති වී ඇති බව.	නිවැරදි තොරතුරු ඇතුළත් කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතු අතර, අදාළ නිවැරදි කිරීම් කළ යුතුය.
(ආ) 2021 වර්ෂයේ රු.120,000 ක මුදලක් වැයකර එම වර්ෂයේම ඉදිකිරීම් අවසන් කර තිබූ ඇවිදින මංකිල්ල සමාලෝචිත වර්ෂයේ ද ස්ථාවර වත්කම් යටතේ ගිණුම්ගත නොකර නොනිමි වැඩ යටතේ ගිණුම්ගත කර තිබුණි.	ඇවිදින මංකිල්ල පස් දමා සකස් කර ඇති අතර එය ඉදිරියේදී විධිමත් ආකාරයෙන් වැඩි දියුණු කිරීමට යෝජිත බැවින් නොනිමි වැඩ යටතේ ගිණුම්වල පෙන්වා ඇති බව.	ඉදි කිරීම් නිම කර ඇති බැවින් නිම වූ යටතේ වටිනාකම දැක්වීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) විදුලි බල මණ්ඩලයේ වාර්තා අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසාන දිනට උපචිත විදුලි වියදම රු.160,233 ක් වුවත්, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල එය රු.101,830 ක් ලෙස රු.58,403 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	2017 විගණන වාර්තාවේ පෙන්වා ඇති ආකාරයට ආරම්භක ශේෂයන් ඉදිරියට යාම හේතුවෙන් මෙම තත්ත්වය ඇති වූ බව.	නිවැරදි අගයන් ඇතුළත් කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතු අතර, අදාළ නිවැරදි කිරීම් කළ යුතුය.
(ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ නමුත් මුදලින් ලැබී තිබුණු රු.978,864 ක් වූ ස්ථාවර තැන්පතු පොලිය මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් යටතේ රු.2,162,317 ක් ලෙස දක්වා තිබුණි.	2024 වසරේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ නිවැරදි කර ඉදිරිපත් කරන බව.	මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ අයිතම නිවැරදිව වර්ගීකරණය කර දැක්විය යුතුය.

1.5.2 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විෂය	මුදල	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ප්‍රවේශ පත්‍ර ආදායම තහවුරු කර ගැනීමට නොහැකි වීම.	රු.111,891,649	අවශ්‍ය මූලාශ්‍ර ලේඛන හා පරිගණක පද්ධතියට ප්‍රවේශය නොමැති වීම	පරිසණක පද්ධතියට ඇතුල් වීමට අවස්ථාව විගණන නිලධාරීන්ට ලබා ගැනීම සඳහා අප ආයතනයේ රහස් අංකය භාවිතා කරන අවසර ලත් නිලධාරියකු සම්බන්ධ කර ගත යුතු බව.	විගණනයට අවශ්‍ය තොරතුරු බාධාවකින් තොරව ලබා ගැනීම සඳහා මූලාශ්‍ර ලේඛන හා පද්ධති ප්‍රවේශය ලබා දිය යුතුය.
(ආ) වෙනත් ආදායම් යටතේ ගිණුම්ගත කර ඇති ආදායම් තහවුරු කිරීමට නොහැකි වීම.	රු.6,115,028	ලදුපත්	වෙනත් ආදායම් සම්බන්ධයෙන් ලදුපත් ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරන බව.	ආදායම් තහවුරු කර ගැනීම සඳහා සියළුම ලදුපත් විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ඇ) නියැදි පරීක්ෂණයට අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ තාවකාලික කම්කරුවන් සඳහා අවස්ථා 03 කදි ගෙවීම් සිදු කිරීම.	රු.348,750	සේවා මුර වාර්තා	කෘෂි ගොවිපලේ කටයුතු සඳහා මෙම ප්‍රදේශයේ සිටින කම්කරුවන් තාවකාලිකව ගෙන්වා වැඩ කටයුතු පවරා අවස්ථානුකූලව කටයුතු කිරීමේ දී රෝස්ටරයක් පිළියෙළ නොකිරීම.	සේවකයන් තාවකාලිකව යෙදවීමේදී ඒ බව තහවුරු කිරීම සඳහා සේවා මුර වාර්තා පිළියෙල කර විගණන පරීක්ෂාවට ලබා දිය යුතුය.
(ඈ) පයිනස් වගාව තුළ ගැලවී වැටී ඇති ගස් ඉරා දැව දික් අඩි 2685 ක් ලබාගැනීම	රු.290,000	ඉරන ලද දැව ලේඛනගත කිරීම් හා එම දැවවල මූල්‍යමය වටිනාකමේ තක්සේරු වාර්තා	වැටුණු උයනස් ගස්වලින් උයනස් ඉරන ලද දැව ආයතනයේ ඉදිකිරීම් සඳහා යොදා ගන්නා ලද බව.	විධිමත් පරීක්ෂාවක් සිදු කර ඉරා දැව ප්‍රමාණය හා එහි උපයෝජනයේ නිරවද්‍යතාවය තහවුරු කර ගැනීමත් ඉදිරියේදී ඉරන දැව වියදම නිසි ලේඛනගත කිරීමක් හා

			තක්සේරුවක් ලබා ගැනීම කළ යුතුය.		
(ඉ)	සමාලෝචිත වර්ෂයේ මිලදී ගත් දේපළ පිරියත හා උපකරණ	රු.61,292,185	ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම, ඇස්තමේන්තු, ප්‍රමාණ පත්‍ර, බිල්පත්‍ර, ටෙන්ඩර් ලිපිගොනු, තොග ලේඛන, භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තා	එම මිලදී ගැනීම් වසර තුළ සිදු කර ඇති අතර, ඒ සඳහා ගෙවීම් කරන ලද දිනයන්වලදී අදාළ ගෙවීම් වවුචර් සමග බිල්පත් අමුණා ඇති බව.	විධිමත් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රමවේද අනුගමනය නොකළ නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් විනය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමත් ඉදිරියේදී මිලදී ගැනීම් සිදු කරන විට ප්‍රසම්පාදන නියමයන් අනුගමනය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඊ)	නියැදි විගණන පරීක්ෂාවට අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී භාණ්ඩ හා සේවා සපයා ගැනීම් හා ඉදිකිරීම්	රු.3,750,520	ප්‍රසම්පාදන ලියවිලි, ගිවිසුම්, ප්‍රමාණ පත්‍ර, ලැබීම් තුණ්ඩු, බිල්පත්	ඉදිරියේ දී අඩුපාඩු නිවැරදි කර ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	- එම -
(උ)	ස්ථාවර තැන්පතු හා ලද පොලිය	රු.13,853,005	ස්ථාවර තැන්පත් සහතික පත්‍ර	ස්ථාවර තැන්පතු සහ ඊට අදාළ පොළී ලැබීම් සඳහා අදාළ ලේඛන ඉදිරිපත් කරන බව.	විගණන අවස්ථාවේ දී අදාළ ලේඛන ලබා දීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඌ)	බැංකු ශේෂ සනාථන	රු.1,646,454	ශේෂ සනාථ ලිපි	ඉදිරියේ දී අඩුපාඩු නිවැරදි කර ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	ශේෂ සනාථ ලිපි ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2009 අංක 44 දරන අම්බුළුවාව ජෛව විවිධත්ව සංකීර්ණ භාර අරමුදල් පනතේ 6 (2) (1) (ඊ) වගන්තිය	කාර්ය මණ්ඩලය හා ඔවුන් බඳවා ගැනීම සම්බන්ධ රීතීන් අනුමත කරගෙන විධිමත් සංවිධාන ව්‍යුහයක් හා විධිමත් කාර්යය මණ්ඩලයක් බඳවා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	භාරකාර මණ්ඩලයේ එකඟතාවය අනුව අවශ්‍යතාවයක් මත කාර්යය මණ්ඩලයට බඳවා ගන්නා ලද බව. මූල්‍ය තත්වය අනුව සීමිත කාර්යය මණ්ඩලයක් යොදවාගෙන කටයුතු කර ඇති බව.	බඳවා ගැනීමේ පරිපාටියක් අනුමත කරවා ගත යුතුය.
(ආ) නගර සභා අඥා පනතේ 255 වන අධිකාරියෙහි 125 වගන්තිය	අම්බුළුවාව පරිශ්‍රයේ ඉදිකර ඇති කාර්යාල සංචාරක බංගලාව, ආපනශාලාව, ආගමික ස්ථාන, වැඩිහිටි නිවාස, පිවිසුම් තොරණ, වැසිකිලි, කුළුණු හා වෙනත් ඉදිකිරීම් වෙනුවෙන් ගම්පොළ නගර සභාවේ අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.	ගොඩනැගිලි ඉදිකරන කාල සීමාව තුළදී නගර සභා අඥා පනත ක්‍රියාත්මක නොවූ බව.	ඉදිකිරීම් සඳහා නගර සභා සැලසුම් කමිටු අනුමැතිය ලබාගත යුතුය.
(ඇ) නගර සභා අඥා පනතේ 255 වන අධිකාරියෙහි 164 වගන්තිය	අම්බුළුවාව පරිශ්‍රයේ වාණිජ පදනමින් පවත්වාගෙන යන ව්‍යාපාරික ස්ථාන සඳහා වෙළඳ බලපත්‍ර ලබාගෙන නොතිබුණි.	ආයතන පරිශ්‍රයේ වාණිජ පදනමින් පවත්වාගෙන යනු ලබන ආයතන සඳහා වෙළඳ බලපත්‍ර එම කුලී පදනම යටතේ පවත්වාගෙන යනු ලබන ව්‍යාපාර ලබා ගෙන ඇති බව.	වාණිජ පදනමින් පවත්වාගෙන යන සියලු ව්‍යාපාර සඳහා බලපත්‍ර ලබාගෙන නීත්‍යානුකූල ලෙස ව්‍යාපාර කරන බව අරමුදල විසින් තහවුරු කර ගත යුතුය.
(ඈ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි 371 (2) (අ)	අනුමත සීමාව ඉක්මවා එකතුව රු.17,939,342 ක් සුළු මුදල් අග්‍රිම ලෙස සේවකයින් දෙදෙනෙකු වෙත නිදහස් කර තිබුණි. එසේම සුළු මුදල්වලින් එක් වරකදී එක් අවශ්‍යතාවයකට ගෙවිය හැකි උපරිම මුදල රු.5,000 ක් වුවත්, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අවස්ථා 355 කදී එකතුව රු.18,264,589 ක් ඊට අනුකූල නොවන ආකාරයට ගෙවා තිබුණි.	ගෙවීම් සඳහා මුදල් ලබා ගෙන ඇත්තේ ආයතනයේ හදිසි නඩත්තු කටයුතු සඳහා බවත් එම සේවකයින් දෙදෙනා විසින් ලබා ගන්නා ලද මුදල්වලට අදාල බිල්පත් නිසි පරිදි ඉදිපත් කර ඒවා අනුමත කරගෙන ඇති බව.	මුදල් රෙගුලාසිවලට පටහැනිව කටයුතු කළ නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් විනයානුකූලව කටයුතු කිරීමටත්, ඉදිරියේදී මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

- (ඉ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි 381 (1) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ජංගම බැංකු ගිණුමක් සම්පත් බැංකුවේ ආරම්භ කර තිබූ නමුත් ඒ සඳහා භාණ්ඩාගාර අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි. සම්පත් බැංකුවේ ජංගම ගිණුමක් ආරම්භ කිරීමට හේතු වූයේ ආයතනයට පැමිණෙන දෙස්/විදෙස් සංචාරකයින්ගේ ONLINE ගෙවීම් සඳහා බවත් ආයතනයේ ජංගම ගිණුම පවත්වාගෙන යනු ලබන ලංකා බැංකුවෙන් ඉල්ලීම් කළත් අවශ්‍යතාවය ඉටු නොවීම නිසා ඒ සඳහා එකඟ වූ බැංකුව මගින් එම කාර්යය ඉටුකර ගැනීමට කටයුතු කර ඇති බව.
- (ඊ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ 2006 ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ නියමයන් අනුගමනය කිරීමකින් තොරව අවස්ථා 111ක දී එකතුව රු.30,206,782ක් වැයකර මිලදී ගැනීම් හා ඉදිකිරීම් සිදුකර තිබුණි. ගෙවීම් වවුචර්පත් සමඟ අදාළ බිල්පත් අමුණා ඒ සමඟ ඇස්තමේන්තුද ඉදිරිපත් කළ බව. ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ නියමයන් අනුගමනය නොකළ නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් විධිමත් පරීක්ෂණ පවත්වා විනයානුකූලව කටයුතු කිරීමත් ඉදිරියේදී ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ නියමයන් ප්‍රකාරව කටයුතු කිරීමත් කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.44,632,225 ශුද්ධ අතිරික්තයක් වූ අතර, ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.11,955,562 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.32,676,663 වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම වර්ධනයට විකට්පත් ආදායම ඉහළයාම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය
3.1 කළමනාකරණ අකායර්ක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2021 වර්ෂයේ සිට පැවත එන ලැබිය යුතු සන්නිවේදන කුළුණු ආදායම් රු.542,350 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දී ද අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	2017 වර්ෂයේ විගණන වාර්ථාව අනුව ඉදිරියට ගෙනා ලැබිය යුතු සන්නිවේදන කුළුණු ආදායම් අදාල ගැලපීම් කර ගෙවිය යුතු සන්නිවේදන කුළුණු ආදායම ලෙස ගිණුම්වල පෙන්වා ඇති බව.	හිඟ ආදායම් අයකර ගැනීමට කඩිනම් ක්‍රියා මාර්ග ගත යුතුය.
(ආ) 2020 හා 2022 වර්ෂ වල වැඩ නවතා දමා තිබූ එහෙත් තවමත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ නොතිබී වැඩ ලෙස ගිණුම්ගත කර ඇති පිළිවෙලින් රු.3,646,278 ක්, රු.2,932,310 ක් සහ රු.3,717,829 ක් වූ වියදම් දරා තිබූ ශෛලමය බුදු පිළිමය, වාහන නැවතුම්පල සහ Tree Top ව්‍යාපෘතිය සඳහා ශක්‍යතා වාර්තා, සැලසුම් හා ඇස්තමේන්තු සකස් කර නොතිබූ අතර, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දී එම ව්‍යාපෘතිවල වැඩ අවසන් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	2020-2022 වර්ෂවල සිට ඉදිරියට ගෙන එනු ලැබූ නොතිබී වැඩ කොටස් වශයෙන් සිදු කරනු ලබන නිසා 2023 වර්ෂය අවසාන වනතුරු වැඩ නිම නොවී තිබූ බව.	ව්‍යාපෘති ප්‍රමාදවීමට බලපා ඇති හේතු හඳුනාගෙන ඒ සඳහා සුදුසු පරිදි කටයුතු කර ඉදිකිරීම් කඩිනමින් නිම කළ යුතුය.
(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය හා 2024 වර්ෂයේ මුල් මාස 03 තුළ දී ලංකා බැංකු ජංගම ගිණුමේ රු.300,272 සිට රු.18,764,456 දක්වා ප්‍රමාණයක මුදල් සංසරණය වී තිබූ අතර, දෛනික වියදමට ප්‍රමාණවත් මුදලක් අත රඳවාගෙන අතිරික්ත මුදල් කෙටි කාලීනව ආයෝජන මාර්ගයක ආයෝජනය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	2023 මුදල් මාස 03 තුළ ජංගම ගිණුම් පැවති මුදල් කේබල් කාර් ව්‍යාපෘතිය සඳහා ආයෝජනය කර ඇති බව.	අතිරික්ත මුදල් විධිමත් අනුමැතිය යටතේ කෙටි කාලීනව ආයෝජනය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දී අම්බුළුවාව සංකීර්ණය තුළ පොලිස් රාජකාරි සිදුකරන ලද රජයේ පොලිස් නිලධාරීන්ට සුභසාධන වියදම් ලෙස එකතුව රු.205,275 ක් හා අවුරුදු ප්‍රසාද දීමනා ලෙස රු.150,000ක් ගෙවා තිබුණි.	පොලිස් නිලධාරීන් දීර්ඝ කාලයක් මෙම ස්ථානයේ සේවය කරන බැවින් කළමනාකරණ මණ්ඩල අනුමැතිය මත ගෙවීම් කළ බව.	රාජ්‍ය නිලධාරීන් සඳහා මෙවැනි අනීතික දීමනා ගෙවීම නතර කළ යුතුය.
(ඉ) අම්බුළුවාව සංකීර්ණයේ කුඩා වැවක් ඉදිකිරීම සඳහා රු.744,000 ක් ගෙවා තිබූ අතර, ඉන් පස් පරික්ෂා කිරීම සඳහා පස් කැපීමට යන්ත්‍ර පැය 118.7 ක් පැයකට රු.2,900 ක් බැගින් රු.344,000 ක් ගෙවා	වගා බිමට ජල පොකුණක් ඉදිකිරීම සඳහා මෙම කටයුතු සිදු කළ බව.	ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ නියමයන් අනුව කටයුතු කළ යුතු අතර, ඒ අනුව කටයුතු

නිවුණි. කොන්ත්‍රාත්කරු තෝරා ගැනීමට අදාළ ප්‍රසම්පාදන ලියවිලි, පස් පරීක්ෂණ වාර්තා විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය.

කර නොමැති නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් විධිමත් පරිදි කටයුතු කළ යුතුය. පරිශ්‍රයෙන් කඩා ඉවත් කරන ලද කළුගල් පරිශ්‍රයේ වෙනත් ඉදිකිරීම් සඳහා භාවිතයට ගැනීමට කටයුතු කිරීම හා / හෝ විධිමත් පරිදි අලෙවි කිරීම / අපහරණය කිරීම කළ යුතුය.

(ඊ) 2019 වර්ෂයේ ශෛලමය පිළිමයක් ඉදිකිරීම සඳහා කළුගල් කඩා තිබූ නමුත් එම කළුගල් කිසිදු කටයුත්තකට යොදාගෙන නොතිබූ අතර, අලෙවි කර හෝ නොතිබුණි. භාර අරමුදලේ අවශ්‍යතා සඳහා කළුගල් කියුබ් 16 ක් සැපයීම සඳහා එකතුව රු.157,500 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ගෙවා තිබුණි.

ගල් කැඩීමේ දී මෙම ස්ථානය බෑවුම් සහිත ප්‍රදේශක් බැවින් පහළ ප්‍රපාතයට ගල් වැටීම නිසාත් ඉතිරි වූ ගල් කුට්ටි විශාල වීම නිසාත් භාවිතයට ගැනීමට නොහැකි වූ බව.

3.2 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
අම්බුළුවාව ජෛව විවිධත්ව සංකීර්ණය තුළ කේබල් කාර් ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කර තිබූ අතර ඒ සඳහා භාර අරමුදලේ ආරක්ෂක භාරකරු වන මහා භාරකාරකුන්ගේ එකඟතාවය ලබාගෙන නොතිබුණි. එසේම සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දී මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා එකතුව රු.4,395,500 ක් වැය කර තිබුණු අතර එය කුමන කාර්යයකට ද යන්න සනාථ කර ගැනීමට ගෙවීම් වවුචරය සමඟ උපලේඛන විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	කේබල් කාර් ව්‍යාපෘතිය සඳහා මහා භාරකාර අනුමැතිය මේ වනවිට ලබාගෙන ඇති අතර, ඒ සඳහා වැය කරනු ලබන සෑම මුදලක්ම ආයෝජනය සඳහා කරනු ලබන වියදමක් බව.	පරිශ්‍රය තුළ සිදු කරන ඉදිකිරීම් හෝ වෙනත් ආයෝජන කාර්යයන්වලදී ඒවා ආරම්භ කිරීමට ප්‍රථම ආරක්ෂක භාරකරුගේ අනුමැතිය හා අවසරය ලබා ගත යුතු බව.

4. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2020 අගෝස්තු 28 දිනැති අංක 01/2020 දරන රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛයේ 15.1 ඡේදයේ ඇතුළත් මුදල් රෙගුලාසි 877(2) (ඇ) ප්‍රකාරව ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී මාස 02 ක් ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ කාර්ය සාධන වාර්තාව විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත්, සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන මාස 08 ක ප්‍රමාදයක් සහිතව 2024 ඔක්තෝබර් 21 දින ඉදිරිපත් කර තිබුණු අතර කාර්යසාධන වාර්තා ඒ සමඟ ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	2023 වර්ෂයට අදාළ ආදායම් වියදම් පිළිබඳ ලේඛන (ගෙවීම් වවුචර්, මුදල් පොත, බැංකු ගිණුම් ආදායම් වියදම්) ඔබ වෙත භාරදී ඇත. මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම ප්‍රමාද වූයේ කොරෝනා වසංගතයත්, 2022 වර්ෂයේ රට තුළ පැවති ආර්ථික හා දේශපාලන අර්බුද නිසාත් බව.	කාර්යසාධන වාර්තා වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව සකස් කර ඉදිරිපත් කළ යුතුය.